

Mehmet Emin EKMEN
Mersin Milletvekili
DEVA Partisi Genel Başkan Yardımcısı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Sayın Murat KURUM tarafından Anayasanın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ıncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim. 12.06.2026

Mehmet Emin EKMEN

Mersin Milletvekili

Türkiye'de 2017 yılından bu yana ulusal bir politika olarak yürütülen ve uluslararası platformlara da taşınan "Sıfır Atık Projesi", çevre kirliliğinin önlenmesi, geri dönüşüm bilincinin artırılması ve kaynakların verimli kullanılması açısından stratejik bir öneme sahiptir. Bakanlık raporlarında, projenin uygulanmaya başladığı günden bugüne kadar milyarlarca liralık ekonomik kazanç sağlandığı, milyonlarca ağacın kesilmekten kurtarıldığı ve sera gazı emisyonunda ciddi düşüşler kaydedildiği sıkça vurgulanmaktadır. Ancak, bu olumlu tablonun arka planında, kampanya ve proje kapsamında harcanan kamusal kaynakların şeffaflığı, dağılımı ve denetimi hususunda kamuoyunda ciddi soru işaretleri bulunmaktadır.

Sıfır Atık Kampanyası; merkezi bütçe ödenekleri, yerel yönetimlere aktarılan hibeler, poşet beyannamelerinden elde edilen gelirler ve Dünya Bankası ile Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası (EBRD) gibi uluslararası kuruluşlardan temin edilen milyonlarca dolarlık dış kredilerle finanse edilmektedir. Bu denli büyük ve çok katmanlı bir finansal havuzun yönetilmesinde "maliyet – etkinlik" analizi hayati önem taşımaktadır. Geri dönüşüm altyapısının (atık getirme merkezleri, kompost tesisleri, ayrıştırma üniteleri) kurulması projenin asli unsuru olması gerekirken; bütçenin önemli bir kısmının uluslararası zirvelere, lüks organizasyonlara, reklam ve halkla ilişkiler (PR) faaliyetlerine, kamu spotlarına ve basılı görsel materyallere harcandığı yönündeki iddialar idari bir denetimi zorunlu kılmaktadır.

45551

Mehmet Emin EKMEN
Mersin Milletvekili
DEVA Partisi Genel Başkan Yardımcısı

Ayrıca, yıllardır bütçe tahsis edilen ve Türkiye Emlak Katılım Bankası altyapısıyla yürütülen Ulusal Depozito Yönetim Sistemi'nin (DYS) hayata geçirilme takvimindeki kronik gecikmeler, bu sistem için ithal edilen makine, yazılım ve donanımlara harcanan kamu kaynaklarının verimliliğini tartışmaya açmaktadır. Çevre politikalarının başarısı, sadece toplanan atık miktarıyla değil, o atığı toplamak için harcanan her bir kuruş kamu kaynağının şeffaf bir şekilde hesaba katılmasıyla ölçülür. Bu bağlamda, Sıfır Atık Kampanyası için harcanan paraların net dökümünün vatandaşlarımız adına denetlenmesi gerekmektedir.

Bu bağlamda;

1. Sıfır Atık Projesi'nin başladığı 2017 yılından 2026 yılına kadar, kampanya kapsamında merkezi bütçeden ve bakanlık öz kaynaklarından harcanan toplam para ne kadardır? Bu toplam harcamanın yüzde kaç doğrudan altyapı yatırımlarına (tesis, araç, konteyner vb.), yüzde kaç medya, reklam, uluslararası zirve, ödül töreni ve tanıtım (PR) faaliyetlerine ayrılmıştır?
2. Proje kapsamında Dünya Bankası, EBRD, UNDP veya diğer uluslararası finans kuruluşlarından sağlanan hibe ve kredilerin toplam tutarı döviz bazında ne kadardır? Bu dış kaynakların projelere göre dağılımı ve harcandığı yerlerin dökümü nedir?
3. Ulusal Depozito Yönetim Sistemi'nin kurulması, yazılım altyapısı, depozito iade makinelerinin (RVM) tedariki ve işletilmesi için bugüne kadar harcanan toplam kamu kaynağı ne kadardır? Sistemin tam kapasiteyle devreye alınamamasının yarattığı kamu zararı ve atıl yatırım maliyeti hesaplanmış mıdır?
4. Bakanlığınız tarafından yerel yönetimlere "Sıfır Atık Altyapı Desteği" adı altında bugüne kadar ne kadar nakdi ve ayni hibe verilmiştir? Bu hibelerin amaca uygun kullanılıp kullanılmadığına dair bakanlığınız bünyesinde yürütülen mali ve fiziki denetimlerin sonuçları nelerdir?
5. Satış noktalarında ücretli hale getirilen plastik poşet uygulaması kapsamında, "Geri Kazanım Katılım Payı" olarak genel bütçeye ve bakanlık döner sermayesine aktarılan toplam gelir ne kadardır? Bu gelirin ne kadarlık kısmı doğrudan sıfır atık projelerinin finansmanında kullanılmıştır?

45551

Mehmet Emin EKMEN
Mersin Milletvekili
DEVA Partisi Genel Başkan Yardımcısı

6. Bakanlığınızca ilan edilen "Sıfır Atık projesinden elde edilen ekonomik kazanç" verileri hesaplanırken; projeye yatırılan toplam kamu kaynakları, operasyonel giderler, personel maliyetleri ve tanıtım bütçeleri bu rakamdan düşülmekte midir? Projenin net mali kar/zarar bilançosu nedir?